

Rozhovor — „Zpověď“ Jana Sokola — 8

1 AKTUALITY, ESEJE, GLOSY

Ostych — 14 / Smutná léta — 16 / Jak jsem se měl v Paříži — 20
 / Co si tam tak lidé myslí? — 24 / Naši v cizině — 28 / Žebráci
 na ulicích — 29 / Dávat a dostávat — 31 / Jako chleba — 32
 / Společné jídlo — 33 / Všední a sváteční — 34 / Dovolená — 36
 / Nemáte čas? — 39 / Zapomněli jsme slavit? — 41 / Jsou Vánoce
 jen pro děti? — 44 / Amatér (nejde jen o slova) — 45
 / Vítězství a jeho vysoká cena — 47 / Křivé svědectví — 48
 / Papírový svět — 49 / Píšu, píšeš, píše... — 53 / Stonožky
 a krysy — 54 / Tam někde za Prahou — 55 / Odpůrci trhu,
 radujte se! — 56 / Člověk a dav — 57 / Potkaní a veřejný
 zájem — 60 / Volit — nevolit? — 61 / Přelidnění — 64
 / Máme strach z Němců? — 65 / Co chtějí teroristé? — 67
 / Jak jsme dobývali vesmír — 69

2 SPOLEČNOST

Rozhovor — Rituál je setrvačnick lidstva — 74

Město a jeho hradby — 78 / Společnost jako komunikace — 81
 / Občan a der Bürger — 94 / Rádlovo pojetí národa — 100
 / Civilizace, kultura a náboženství — 109 / Co se stalo
 11. září? — 113 / Co byla, co je — a co není „občanská
 společnost“ — 115 / Diskuse o společném dobru? — 119
 / Jaká vlastně krize? — 120 / Je s liberalismem konec? — 127
 / Konflikty a co s nimi? — 128 / Muž a žena — malé nahlédnutí
 do sexuální antropologie — 137 / Menšinová práva jako filosofický
 problém — 143 / Může se z ekologie vyklubat ideologie? — 146
 / Velmi evropský pojem legitimacy — 148 / Slepé uličky naší
 civilizace — 155

Rozhovor — Peníze u nás fungují až příliš dobře — 162

Politika

Svoboda, jednání a smíření — 171 / Kam s ní? — 177 / Státy a ideje — 180 / Politické strany a demokracie — 187 / K čemu je vlastně parlament? — 190 / Skandály a co s nimi — 191 / Voliči extremistických stran: Co s nimi? — 195 / Malá politika — 197 / Korupce a státní správa — 198 / Co se to děje s politikou? — 200 / Nač potřebujeme ústavu? — 203 / Nová ústava — 204 / O jedné vážné chorobě naší politiky — 206 / Vláda a stát — 209 / Globalizace — 210

Evropa

Proč se státy spojují a rozcházejí? — 213 / Národ a Evropa — 220 / O národním sobectví — 222 / EU a česká demokracie — 223 / Evropa — mezi demokratickým deficitem a superstátem — 225 / Evropa jako úkol pro křesťany — 229 / Rok v EU — 233 / Pět let v EU — 235 / České „stýkání a potýkání“ s Evropou — 238 / Padesát let evropské integrace — a co dál? — 252

4 ETIKA, MORÁLKA A PRÁVO

Rozhovor — S Janem Sokolem o morálce a etice — 260

Život v našich rukou — 270 / Smrt v našich rukou — 273 / Leges sine moribus vanae — 280 / Cudnost — 288 / Společná etika pro všechny lidi? — 290 / Morálka na trhu — 301 / O vlasech, mravu a morálce — 304 / Etika řemesla — 307 / Eutanazie z širšího lidského hlediska — 310 / Zajatcovo dilema a problém černých pasažérů — 316 / Jsou lidská práva přirozená? — 319 / Mezi spravedlností, účinností a jistotou — 327 / Můžeme ještě trestat smrtí? — 333 / „Všichni hrajeme divadlo“ — Morálka a etika jednání v roli — 334 / Soudcovská rozhodnutí očima laika — 338 / Jazyk, právo a dobro — 343

5 VZDĚLÁVÁNÍ

Rozhovor — Největší přání — 358

„Škola mé štěstí“ — 365 / O školách, učitelích a vzdělávání: Odkud a kam? — 370 / Má škola šanci? — 374 / Antropologie výchovy a vzdělávání — 379 / Matematiku — ale jakou? — 384 / Vzdělávat — ale k čemu? — 385 / Kant jako antropolog a pedagog — 391 / Trojí zodpovědnost univerzity — 395 / Taláry v aule — 400 / Boloňská reforma po deseti letech — 403 / Wikipedie — pohled zevnitř — 406

6 FILOSOFIE A VĚDA

Rozhovor — Projekt bezpeněžní společnosti — 414

Člověk a voda — 417 / Věda a měření u Mikuláše z Kusy — 425 / Náhoda a věda — 430 / Je život (jen) můj? — 433 / Dá se život udržet? — 438 / Pravda a její cena — 443 / Informace, uspořádání a kontext — 445 / Padesát let kolem počítačů — 449 / Jazyk je oheň — 453 / Jazyk a řeč — 456 / Řečové hry — 458 / Mluvené a psané — 460 / Co jsou peníze? — 462 / Volný čas jako rizikový faktor — 472 / Počítat do šedesáti — 478 / Filosofův pohled na dějiny — 484 / Pojetí evoluce u Teilharda de Chardin — 488 / Humanitní vědy a pojem evoluce — 492 / Evoluce a pokrok — 503 / Dawkinsův gen a sobectví — 508 / Jak učit filosofii? — 511

7 NÁBOŽENSTVÍ

Rozhovor — O ateismu — 522

Univerzalizmus biblického stvoření — 528 / Politika, náboženství a veřejný prostor — 533 / Teilhard tehdy a dnes — 550 / Vyznání víry — 555 / Vykoupení — 563 / Dvojí polarita křesťanské eschatologie — 571 / Křesťanství a Evropa — 579 / Křesťanství a pluralita — 583 / Převtělování duší a lidská svoboda — 589 / Celibát — pro a proti — 591 / Klamte proroky — 593 / Co čekám od církevního sněmu? — 597 / Bojíte se islámu? — 599

8 LIDÉ

Rozhovor — Má Bůh plány? — 604

Dědeček Nušl — 607 / Evropské myšlení Jana Patočky — 615
/ Jan Patočka a Charta 77 — 625 / Jan Hus — 630 / Zemřel
Josef Lux — 633 / Zemřel Jiří Němec — 634 / Devadesát let Oty
Mádra — 635 / Sto let profesora J. B. Součka — 637 / Paní Natalii
Gorbaněvské — 638 / Havel na Hrad — 641 / Václav Havel — 648

Rozhovor — Dlub života? — 654

Ediční poznámka — 658

Summary — 660

Seznam knih Jana Sokola / Books by Jan Sokol — 667